

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXXIII | 21. decembra 2024 - Buenos Aires, Argentina | Št. 24

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

ZAKLJUČEK SLOVENSkih ŠOL V ARGENTINI

BARAGOVA ŠOLA | Slovenska vas

V nedeljo, 8. decembra, smo se zbrali kot po navadi v domu in šli za procesijo s zastavami do cerkve Marije Kraljice.

Ko smo vstopili v cerkev je bilo vse veselo. Strune kitar so oznanjale praznik Brezmadežne Marije. Sveto mašo je daroval g. Pavle Novak in nam lepo govoril o pričakovanju Božiča in kako je Marija sprejela veselo novice o Jezusovem pričakovanju.

Po maši smo se vrnili v dom. Tam je bilo je vse urejeno in otroci so šli po kostume.

Sprejeli smo zastavi in zapeli himni. Nato je sledila akademija 75-letnice naše šole.

Najprej nas je pozdravila ga. Kristina Grbec. V kratkih besedah se je zahvalila za vztrajnost in dobro voljo učiteljev, ki še danes po tolikih letih z ljubeznijo neutrudljivo poučuje slovenski jezik vsako soboto.

Nato nam je spregovoril g. Igor Šef, začasni odpravnik poslov na veleposlaništvu Republike Slovenije (glej posebej). Obiskal nas je ob spremstvu ge. Sonje Kreslin, začasne pomočnice na konzularnem oddelku. Bila je tudi zelo ganjena o otroških besedah in petju.

Sledil je pozdrav in čestitke gdč. Paule Grbec, ki nas je pozdravila v imenu vseh slovenskih šol v Argentini, ter nas napolnila z veseljem in vžgala ogenj napredovanja in skupnega dela, ki nam ga šolstvo pomeni.

Na žalost nas g. Tone in gdč. Metka Mizerit nista mogla osebno spremljati a, sta nam poslala iskrene in ponosne čestitke ob visokem jubileju in izrazila ponos, ki si ga gotovo njihov oče - ustanovitelj naše šole pred tolikimi leti sploh ni predstavljal (glej posebej).

Spregovoril nam je tudi g. Franci Sušnik, bivši voditelj naše šole. Povedal je, kako je bilo v tistih letih, ko je prevzel vodstvo, ko se je ga. Zdenka Virant Jan preselila v Bariloche. Za njega je bilo tudi nekaj posebnega, ker se je tudi štel med prvimi učenci gospoda Mizerita. Kar štiri jih je bilo v dvorani.

Nato je sledil posnetek delavnice, ki smo jo imeli meseca oktobra z vsemi otroki slovenskih šol v Buenos Airesu. Prav lepo smo se imeli! Posnetek lahko poiščete v iskalniku Youtub-a pod naslovom »Delavnica igramo se igrati«.

Prišel je pričakovani trenutek za osmošolce: na oder sem poklicala Valentino Fernandez Burja, Juana Mažgon Sosa ter Lucio Mažgon Sosa. Recitali so nam

Gregorčičevo »Mavrico«.

Po deklamaciji sem jim vprašala, če so me bili kaj naveličani, saj sem bila kar štiri let njihova učiteljica (že med pandemijo)! Samo nasmejali so se!

Vsakemu posebej sem povedala posebna doživetja z njimi in vsem skupaj zaželela, naj bo njihovo življenje in kakor Gregorčičeva lestev: naj se vzpenja do oblakov, naj pride visoko gor, naj se veliko naučijo vse dni življenja in ne samo slovnico, zgodovino in zemljepis ter tudi življenjske veščine.

Seveda nam je tudi predsednica odbora staršev želela podati nekaj misli in se zahvaliti za delo, ljubezen do otrok, doživete dneve v slovenski šoli. Starši so Moniki Urbanija in meni podelili posebno priznanje ob tridesetih let delovanja v šoli. Trideset let ni malo časa! Z go. Moniko vsako soboto prihajava v slovensko šole. Širša zahvala je bila namenjena tudi vsem drugim učiteljem, ki so se skozi vseh teh 75 let posvetili učenju in delitvi slovenske kulture.

Zdaj je pa bil čas nastopa: odlomek igre Janko in Metka, ki smo jo pripravili med delavnico. Janko in Metka sta imela posebno doživetje, ko sta zgrešila pot v gozdu. A vse se je k sreči končalo ko sta bila zopet doma z očetom in s staro mamo. Takrat so vsi otroci zapeli »Vsi se imamo radi« in kar hitro stopili na oder, pozdravili gledalce in se že sladkali s tortami medene hišice. Zapeli smo vsi skupaj »Kol'kor kaplic...« naši predragi Baragovi šoli, ter ugasnili svečko do marca.

Seveda, vsi si želimo pričakovane počitnice!

Lvs

POZDRAV IN PRIZNANJE

Igor Šef, odpravnik poslov na veleposlaništvu Republike Slovenije

Lepo pozdravljeni in prisrčna hvala za povabilo ter čast, da danes z vami delim trenutke ob tako pomembnem dogodku - zaključku šolskega leta in praznovanju 75. obletnice Baragove šole.

Ta šola, ki že tri četrto stoletja ohranja in bogati slovenski jezik, kulturo in tradicijo, je več kot le izobraževalna ustanova. Je dom ljubezni do slovenskih korenin, simbol vztrajnosti in zvestobe ter kraj, kjer resnično velja naš letošnji slogan: »Slovensko bije nam srce.«

Šolstvo Slovencev v Argentini je rezultat desetletij predanega in požrtvovalnega dela. Vaši predniki so s trudom in vizijo ustvarili temelje, na katerih danes stoji ta šola. Hvaležni smo vsem učiteljem, staršem in ustanoviteljem, ki so se zavedali pomena ohranjanja slovenskega jezika in kulture tudi tukaj v Argentini, daleč od domovine, v težkih začetnih časih zdomstva, ko so si vaši stari starši v Argentini šele ustvarjali nove domove in mlade družine.

Šola Ireneja Friderika Barage ni zgolj kraj učenja, ampak tudi kraj, kjer otroci skozi igro, pesem, ustvarjanje, učenje in delo spoznavajo pomen Slovenstva, njegovo zgodovino, nastanek, njegovo bistvo. Prav s temi prizadevanji si učitelji, učenci in starši Slovenstvo v Argentini ne le ohranjate, temveč razvijate. V tej in vseh ostalih slovenskih šolah Sirom Argentine se vsak dan dokazuje, da sta Slovenstvo in nas slovenski jezik mostova, ki povezujeta domovino z izseljenstvom v eno samo celoto, stikata preteklost z dananjim dem, in utirata pot nasi skupni prihodnosti.

Ponosni smo, da je v teh letih Sola ustvarila generacije otrok, ki govorijo

slovensko, poznajo svojo zgodovino in kulturo ter so pripravljene prenesti to dragoceno dediščino na prihodnje rodove. Z vašim delom dokazujete, da je Slovenstvo in vse dejavnosti povezane z njim Ziva stvarnost, ki tukaj v Argentini bije s prav posebnim ponosom. Vsakega, ki ima to čast spoznati, ob tem prelije hvaležnost in občudovanje nad ljubeznijo, ki tukaj tli med vami.

Dragi učenci, vi ste tisti, ki to dediščino nosite naprej. Z vsako pesmijo, ki jo zapojete, z vsako besedo, ki jo napišete in izgovorite v slovenskem jeziku, ohranjate in bogatite to, kar so z veliko ljubeznijo in trudom ustvarili naši predniki. Ko odraščate, ne pozabite, kako dragocena je ta dediščina in kako pomemben je slogan današnjega dne.

Iskrena hvala staršem in učiteljem, ki s svojo ljubeznijo do Slovenstva, našega jezika in kulture navdihujete made. Vaš trud je neprecenljiv in ključen.

Dragi vsi, naj Baragova Šola in Hladnikov dom v Lanusu še naprej ostaneta kraj, kjer se bo Slovenstvo nadalje razvijalo. Naj v njej de naprej rastejo novi rodovi. Vsem, ki ste v teh 75 letih soustvarjali to zgodbo, ponovno izrekam iskreno zahvalo. Hvala lepa in iskrene čestitke ob tem slavnostnem dnevu.

Buenos Aires, 8. decembra 2024

Spoštovana gospa Luciana Servin,
spoštovano učiteljstvo in učenci Baragove šole!

Najlepše se vam zahvaljujema za povabilo na zaključno slavlje ob 75-letnici delovanja vaše šole. Čutiva se počaščena ob dejstvu, da je najin oče začel zbirati otroke na vasi in s tem ustanovil šolo. Gotovo niti v sanjah ni mislil, da bo šola delovala še po 75 letih in bodo vnuki in pravniku tistih prvih učencev brali in pisali slovensko. Pa seveda, da bodo njihovi otroci vodili in učili v tej šoli. Zvestoba in ponos.

Zelo rada bi se osebno udeležila tega dogodka. Na žalost nama leta in zdravje tega de dovolita. Prejmite torej najine čestitke skupaj z željo, da bi Baragova šola še dolga leta učila otroke našo lepo slovenščino in slavila nove obletnice, kot dokaz naše zvestobe narodu in veri.

Metka in Tone Mizerit

ZAKLJUČEK SLOVENSkih ŠOL V ARGENTINI

BALANTIČEVA ŠOLA | *Naš dom San Justo*

Letošnje šolsko leto je hitro minilo. V soboto, 7. decembra, 2024 smo v Balantičevi šoli uspešno zaključili še eno bogato obdobje. Ob tej priložnosti se je zbrala celotna šolska družina – učitelji, učenci, starši, stari starši, naš dušni pastir, g. Robert Brest, g. Franci Cukjati in vsi prijatelji naše drage šole.

Prisrčen pozdrav in dobrodošlico vsem navzočim je izrekla Katja Zupanc, ki je povezovala celotni popoldanski program. Med nami se je nahajal tudi gost iz Slovenije g. prof. dr. Ivan Štuhec, duhovnik, direktor zavoda Antona M. Slomška, profesor moralne teologije in pisec. Z veseljem in občudovanjem je sledil nastopu otrok in odraslih Tečaja ABC. Voditeljica šole, ga. Irena Urbančič Poglajen je spregovorila in nakazala opravljeno delo v šolskem letu; se zahvalila učiteljicam za ljubezen in odgovorno poslanstvo, ki ga nesebično opravljajo vsako soboto. Tudi staršem se je zahvalila za zaupanje in sodelovanje ter podala spodbudne napotke za počitniški čas.

Sledil je nastop odraslih učencev Tečaja ABC, ki so se pridno trudili, da bi se učili in poglobili znanje slovenskega jezika. Zapeli so pesmi Beli cvet, cvet s planin... Če študent na rajžo gre in Mi se imamo radi, radi prav zares!

Osnovnošolski učenci so se prikazali na odru in ponosno pokazali, kar so se skozi leto naučili. Zadnja naloga, katero so morali rešiti, resni bila enostavna: vsi otroci so morali pomagati škrate, ki so skrili čudovite barve naše prelepe Slovenije. A bistri učenci Balantičeve šole so z vztrajnostjo in iznajdljivostjo uspešno vrnili domovini svoj barvni čar.

Po prizoru je sledilo slovo osmošolcev. Štiri učenci so zaključili to pomembno obdobje šolanja: Ana Valentina in Tomaž Dellacasa Poglajen; Mathias Indihar in Marko Marini Godec. Tudi oni so z nami delili hvaležnost, saj so se zavedali, kaj vse so pridobili v Balantičevi šoli. Bilo je ganljivo! Veselimo se z njimi, saj imajo pred sabo novo dobo, polno izzivov in lepih priložnosti. Bogate in prisrčne besede v slovo, jim je namenila razredna učiteljica, gdč. Ivana Tekavec.

Zasluzeno pohvalo in čokoladno nagrado za polno prisotnost v tem letu, so prejeli naslednji učenci: Anna, Klara, Luka in Marko Marini Godec, Mirko in Matilda Tortelli Puggelj ter Laura Modic..

Po enournem premoru, med katerim smo se okrepčali in prijateljsko pokramljali je sledil težko pričakovan trenutek za vse otroke. Obiskal nas je sv. Miklavž ob spremstvu angelov, da bi obdaril učence, ki so se skozi leto s trudom in prizadevanjem učili. Miklavžev obisk je prinesel veliko veselja in nas spomnil, kako se moramo truditi, da gradimo božje kraljestvo na zemlji in si s tem pripravimo pot v nebesa.

Katja Zupanc

Jegličeva šola | *ABC po slovensko*

Učimo se za življenje, da nam bo pridno delo v veselje

Letos smo v Jegličevi šoli zaključili pouk s prizorom Muca Copatarice. Pa zakaj smo le to pravljico izbrali? Najprej, ker so si naši učenci skozi celo leto pod geslom "Jegličeva šola rada bere", izposojali knjige in jih v domačem krogu, najsi bo s starši ali z dedkom in babico, poslušali, prebirali in odkrivali čudoviti pravljичni svet, ki pri vsakem obogatitju ne samo jezikovni zaklad, temveč tudi domišljijo in ustvarjalnost. Nagradili smo Renato Da Silveira Zupanc in Mateja Juri Vitrih kot najbolj navdušena bralca. Po drugi strani smo pa vsako soboto tik pred odhodom po razredih pomagali pospraviti plakate.... en dva tri, en dva tri, vse bomo pospravili, ...tudi šolske potrebščine v puščico, da ne bi kaj pozabili. Ker smo videli, da so res vsi lepo pomagali smo ugotovili, da jih gotovo doma lepo učijo ali vsaj večkrat slišijo, da je treba za seboj pospraviti. Tako, da smo tudi mi poglobili ta nauk za življenje: če copatki niso pospravljene tiho pride MUCA COPATARICA in jih odnese, potem pa, joj! Kako se bodo drugi dan otroci lahko igrali ali sprehajali?

Zato smo se hitro spravili na delo in preuredili besedilo pravljice, da bi jo otroci uprizorili. Gospa Tina Mehle Ahlin je lepo poskrbela za pesmi, gospodični Tatiana in Milena Vitrih sta

pa vadili plese in ritmične vaje. Skupina učiteljev, Ana Urbančič Loboda, Andrei Kavčič in Paula Grbec, je poskrbela za sceno in pripomočke. Soboto za soboto so se otroci učili vlog in končno so že bili pripravljeni za nastop. Čudovito lepo so jih starši napravili in tako se je začel program: pozdrav zastave, himna, molitev. In že so otroci, napravljeni v pižamah skočili v postelje, da se pustijo prebuditi s sončnim žarkom. Ko otroci niso doma dobili copatk, ker jih prejšnji večer niso pospravili, jim je mamica prebrala pravljico o Muci, ki popravlja in šiva copatke otrokom, ki živijo v vasi in so neurejeni. Kako lepo je bilo videti kako je Muca copatarica vsakemu otroku podarila lepe copatke in jim dala nasvet o redu in pospravljanju v hišicah. Končno je vsak otrok našel copatke v mucini hišici in tako so lahko vsi obuti skupaj zaplesali GREMO OKROG SVETA, saj bo že prišel počitniški čas!

A predno smo otroke poslovili, so dobili še spričevala, delovne vezke ter copatek s slaščicami za spomin. Starši so pa pripravili dobro zakusko, da smo se malo potem na prostem okrepčali in poklepotali.

Zahvalimo se vsem družinam, ki skrbno in veselo spremljajo poučevanje slovenskega jezika ter pri otrocih spodbujajo ljubezen do domovine in slovenske kulture. Dragoceno je pa delo učiteljic in učitelja, ki vsako soboto delijo svoj čas in iščejo nove metode, da bi se otroci veselo in zavestno učili ter tako spoznavali zaklad slovenstva.

Upamo, da se še drugo leto odprejo vrata novega šolskega časa a sedaj vsem želimo VESELE POČITNICE!

Učiteljstvo Jegličeve šole

ROŽMANOVA ŠOLA | *San Martín*

Bliža se konec leta, zato smo se zadnje soboto v novembru zopet srečali, da bi se poslovili od tega šolskega leta.

Začeli smo s sprejemom argentinske in slovenske zastave, ki sta ju nosili Alma Skale in Paula Boltežar in ponosno zapeli državni himni.

Nato sta zastavonoši izročili zastave naslednicam: učenka 7. razreda, Alma Skale je sprejela slovensko zastavo, argentinsko zastavo pa je sprejela Catalina Marolt v spremstvu Felicite Cimato.

Posebno priznanje je prejela Paula Boltežar, ki ni nikoli manjkala k pouku. Po pozdravu prisotnih je voditeljica šole Nina Pristovnik Díaz poročala o dosežkih v zvezi s projektom, ki smo ga predlagali letos: skupno delo šole, učiteljev, učencev in družin.

Učitelje in starše je pozvala, naj še naprej so-

delujejo pri učenju in ohranjanju slovenskega jezika. Poudarila je, da je pomembno da ne pozabimo, katere so naše korenine in bogastvo, ki smo ga podedovali od naših prednikov.

Pred nastopom otrok se je Sonja Petkovšek Boltežar po dolgih let sodelovanja kot predsednica odbora staršev poslovila z besedami hvaležnosti učiteljem za njihovo nesebično delo v prid otrok, in staršem za njihovo sodelovanje.

Tudi ga. Nina se je poslovila in zahvalila ge. Sonji za dolgoletno sodelovanje in ji je za naprej zaželela vse najboljše.

Pod letošnjim geslom "Izberi svojo zgodbo" in s pomočjo video posnetkov so se začele predstavitev izbranih zgodb. Prvo, "Treba je pomagati", so spremljali s petjem in inštrumenti. Deklice od 4. do 8. razreda so predstavile "Dan državnosti" in zaplesale Lepa Anka kolo vodi.

Otroški dan: Dante in Máximo sta nas razveselila s čarovnijami.

Učiteljski dan: tudi učiteljice so nas presenetile z nastopom "Eva potepena šolarja".

Izlet v Lanus: otroci vrtca, 1. in 2. razreda so zaigrali in zapeli pesem "Hrana".

Dan družin: ob spremljavi harmonike, ki jo je igrala Ariana, si skupaj zapeli pesem "Ko

zapoje vsa družina".

In končno, počitnice!

Lep in čustveni trenutek je bil, ko je na oder stopila naša edina osmošolka Paula Boltežar. Poslovila se je in se ob videoposnetkih spominjala vseh trenutkov, ki jih je doživela v Rožmanovi šoli. Zahvalila se je vsem svojim učiteljem in jim in podarila spominek.

S srčnimi in čustvenimi besedami so se od Paule poslovili voditeljica šole, učiteljica Magda in Tomi Kastelic v imenu odbora Doma. Zaželeli so ji vse najboljše v srednji šoli, naj jo vedno spremlja Marijino varstvo in naj še naprej obiskuje Slovenski dom.

Na koncu se je ga. Nina za uspešno leto zahvalila otrokom, staršem in predvsem učiteljicam Magdi Zupanc Petkovšek, Olgi Dolenc Kociman, Juli Kastelic Štumberger, Andrejki Kociman, Sofiji Boltežar, Katji Filipič in Ariani Žigart za njihovo nesebično delo, da otrokom posredujejo neprecenljiv podedovani zaklad, ki je slovenski jezik in kultura.

Posebno zahvalo je izrekla tudi g. Robert Brestu, ki je spremljal otroke in njihove družine pri pripravi na prvo sveto obhajilo.

Nato se je zahvalila tudi odboru staršev, ki nam vedno stoji ob strani in odboru Doma, ki nas vedno podpira.

Po kratkem odmoru za okrepčanje so otroci s pesmijo sprejeli Svetega Miklavža.

Miklavž je z veseljem vse pozdravil in jim podelil svoj blagoslov. Nato je poklical in obdaril učiteljice in vse pride otroke.

Poslovil se je do naslednjega leta z željo, da bi bilo Novo leto polno blagoslovov.

Rožmanova šola

ZAKLJUČEK SLOVENSКИH ŠOL V ARGENTINI

SLOMŠKOVA ŠOLA | *Slomškov dom*

V soboto, 7. decembra, smo imeli zaključek osnovne šole Antona Martina Slomška.

Kot ob vsaki šolski prireditvi smo prvo sprejeli slovensko zastavo, ki jo je prinesla najboljša učenka sedmega razred Viki Rovan.

Napovedovanje in povezavo je vodila Lučka Pregelj.

Pozdravil nas je voditelj šole, Jani Kocmur: Danes se zbiramo, da zaključimo šolsko leto 2024, leto polno izzivov, učenja in rasti. Pred nami je poletje, čas za oddih in zabavo, a tudi čas za razmislek o tem, kaj smo dosegli in kaj nas čaka v prihodnosti.

Energija, ki je pospešavala že 75 let delovanja te drage Slomškove šole, ki smo lepo skupno praznovali, čutimo da naprej gori in zbujajo v naši družbi vedno nove in mlade pomoči za shranitev in motivacijo, da tako naši mali otroci radi prihajajo vsako soboto na pouk.

Učitelji si redno vzamejo čas za pripravo šolskega materiala, ki se leto za leto obnavlja v duhu in mišljenju Antona Martina Slomška.

Najprej bi se želel zahvaliti vsem našim učiteljem, ki so delali trdo, da bi omogočili učenje in rast naših učencev. Vaša predanost in potrpežljivost so neprecenljive in zaradi tega želim omeniti vsakega posebej in prosim vam za vsakega močno ploskanje v zahvalo in priznanje:

otroški vrtec: Saši Selan

1. in 2. razred: Olgi Bohinc Vester

3. razred: Nacho Mazieres

6. razred: Angelika Smole Selan

7. razred: Jože Lenarčič

kateheta: Irena Zarnik Kočar, Janez Perharič

duhovni vodja: g. Franci Cukjati

knjižničarki: Cynthia Pregelj in Lučka Pregelj

petje: Jana Kastelic

telovadba: Andrej Kočar

Hvaležnost izrekam tudi staršem. Vaša podpora je bila ključnega pomena in ste nas spodbujali pri vsakem koraku. Razumeli ste, da se učenje ne konča v šoli, ampak da nadaljuje in poteka doma. Zaupal ste nam vaše otroke, katere prizadevamo kot dragocene diamantne kamne in kot veste, diamant ni cenjen dokler se ga ne zbrusi in pulira. V Slomškovi šoli vztrajamo ne samo z napredovanjem v pouku, ampak da se poglobljajo otroci v veri in ljubezni do slovenstva. Zaradi tega vas iz srca prosim in rotim potrebo, da otroci ne zapustijo branja, poslušanja in govorjenja doma po slovensko.

Tukaj naj omenim pregovor ki pravi: toliko jezikov znaš, toliko veljaš.

Tudi naj gre špecialna zahvala odboru staršev, ki je vidna glava vseh šolskih staršev.

Ne bom vam omenjal, da vas ne bom dolgočasil, vse kar smo čez leto opravili ker vem, da jasno veste koliko se je naredilo in opravilo.

Vsako šolsko leto je posebno in zato ta šola nudi vedno nove dejavnosti, ki se lahko vršijo če smo enotni in skupaj iščemo načrtane cilje.

Hvala vsem za to čudovito šolsko leto. Želim vam vsem srečno in brezskrbno poletje ter se že veselim ponovnega srečanja ob začetku novega šolskega leta 2025.

Dovolite me še nekaj besed po špansko:

Muchas gracias a todos los padres de este maravilloso grupo escolar. Además tengo solo palabras de agradecimiento por todo

el equipo de maestros que nos han acompañado este año, para que vuestros hijos hayan recibido parte de esta rica cultura eslovena. Les pido que tengan constancia en estas vacaciones, acompañen a sus hijos en la lectura de libros o revistas, como también compartir con ellos películas eslovenas.

Les deseo unas hermosas vacaciones, buenas fiestas y nos reencontramos en marzo del año entrante.

Pri zaključku je vsak razred imel svoj prizor, pokazali so, kar so se čez leto naučili. Lepo je videti, da otroci radi prispevajo pri nastopih, to pa je zasluga naših vztrajnih učiteljev.

Po končani proslavi smo imeli kratek odmor, da smo se v spodnjih prostorih pripravili na obisk sv. Miklavža. Najprej so seveda zaplesali angelčki, ples je pripravila Sol Roa. Za njimi so pa v dvorano prišli sv. Miklavžem s pomagajoči angeli. Pozdravil je otroke in družine in kmalu začel klicati otroke in jih obdaroval. Vsakega je nekaj vprašal in mu dal darila. Ko so nastopili parklji, že pri starejših otrokih so se jih otroci kar malo bali, ker so kakšnemu vzeli copat ali ga povlekli po tleh, ampak angeli in sv. Miklavž niso dovolili, da bi tako pridne otroke peljali v pekel.

Otroci so z veseljem obrazom odšli domov... Nasvidenje v prihodnjem letu, otroci!

Slomškova šola

Tečaj ABC

V Slomškovem domu je letos potekal prvi slovenski ABC tečaj za odrasle.

Tečaj je zaključilo deset tečajnikov, ki smo ga obiskovali od marca do 30. novembra vsako soboto od 8.15 do 10.15. Zelo smo veseli, ker smo se ne samo veliko naučili o slovenskem jeziku, ampak je tečaj služil tudi kot okno v slovensko kulturo. Zelo smo hvaležni Janiju Kocmurju iz Slomškove šole, ki je organiziral tečaj, Tjaši Lobrek, ki nam je pomagala s svojo strokovnostjo in dobro voljo, predvsem pa Irini Podržaj in Clari Mazières, ki sta nas s svojo zagnanostjo in mladostjo vodili in bili zelo potrpežljivi z nami!! Zelo vaju imamo radi, Iru in Clari!!! In kot dva sta nam povedali: »Učenje novega jezika nam širi obzorja«.

Nasvidenje v prihodnjem letu!!

Anto, Guada, Cande, Mili, Mercedes, Eva, Jorge, Luis, Gabriel, in Ariel

PREŠERNOVA ŠOLA | *Pristava*

V soboto, 7. decembra, smo zaključili šolsko leto v Prešernovi šoli na Pristavi. Najprej je voditeljica šole pozdravila vse navzoče in se prisrčno zahvalila za vso delo in pomoč skozi leto.

Takoj zatem je začel nastop šolskih otrok, ki so letos uprizorili vrednote, ki jih vadimo v razredu ter jih darovali sveti Družini. Učiteljica ABC je uvedla program publikli s sledečimi besedami: »Zelo lepo se imamo, ko vadimo šport ali kakšno drugo priložnostno dejavnost! Lahko to delamo na prostem ali ne; s prijatelji ali sami.

A da postanemo dobri v tem kar izberemo, potrebujemo vložiti čas, trud, Potrpljenje, vztrajnost, spoštovanje, veselje in še... Podobno se tudi dogaja ko delimo čas s prijatelji in ko smo doma, v družini. Kljub temu, da se imamo lepo, moramo tudi tam gojiti te lepe vrednote. V vseh teh vrednotah pa nam je zgled sveta Družina«.

Začel je z nastopom vrtec, ki se je veselo in živahno približal na oder skupaj z učiteljica-

ma Luči Skubic in Magdalena Córdoba. Takoj za njimi so stopili na oder učenci 1. razreda pod vodstvom učiteljice Karoline Kenda in prikazali vrednoto solidarnosti. Sledil je 2. razred, ki jih je pripravila gdč. Viki Selan, in so na zelo kreativen način prikazali vrednoto odgovornosti. Za njimi je tretji razred pod vodstvom ge. Polone Pintar uprizoril vrednoto vztrajnosti, tako pomembna, da dosežemo cilje, ki si jih zastavimo.

Tečaj ABC je pod vodstvom ge. Mimi Gorišek in gdč. Tatjane Rožanec živahno in sproščeno prikazal atletiko in s tem tudi delo trenerja. Višji razredi so pod vodstvom ge. Roži Esih, uprizorili dve zadnji vrednoti, ki sta potrpljenje ter skupno delo. S tem smo želeli poudariti, da je tako v šoli kot doma, potrebno veliko truda, veselja in predvsem veliko potrpljenja za skupno delo! Torej, da je uspelo šolsko leto smo morali upoštevati med drugimi tudi te vrednote: ljubezen do bližnjega, resnicoljubnost, poštenost, prijateljstvo, solidarnost, odgovornost in na ta način smo darovali vse naše delo Jezuščku, ki je v jaslih.

Ob strani odra je bil pripravljen hlevček, kjer sta osmošolca uprizorila sveto Marijo in svetega Jožefa v spremstvu angelov, ki so bili otroci vrta.

Za konec so vsi otroci zapeli »Tam stoji pa hlevček« in »Kaj se vam zdi, pastirci vi«.

Sledil je formalni del, kjer je vsaka učiteljica

razdelila dela in spričevala svojim otrokom.

Vrtec sta učili gdč. Luči Skubic in Magdalena Córdoba; v 1. razredu: Karo Kenda; v 2. razredu Viki Selan; v 3. razredu ga. Polona Pintar; v 5. in 6. razredu ga. Nadi Kopač za verouk in Andrejka Papež, v 7. sedmem razredu ga. Nadi Kopač za verouk in Roži Esih.

ABC sta poučevali ga. Mimi Gorišek in gdč Tatjana Rožanec.

Petje jih je skrbno učila ga. Marjanka Ayerbe Rant.

Takoj zatem so se poslovili osmošolci, ki so prišli po sredi dvorane ob ploskanju vseh navzočih. Letos so zaključili šolsko dobo naslednji otroci: Maja Skubic, Niko Pisano, Peter Kocmur, Matej Štrubelj in Gašper Petrocco. Vse je lepo nagovorila njihova razredničarka ga. Roži Esih in povedala sledeče: »Leto je minilo in kako hitro! Lepo smo se imeli, zabavali in se nasmejali kakor tudi veliko naučili. Ampak učenje nadaljuje in traja vse življenje in veliko se moraš potruditi, da prideš do cilja, ki ga želiš doseči. Bili ste košček mojega življenja in boste vedno v mojem srcu.«

Na koncu jih je tudi bogato obdarila v spomin na prehojeno pot v Prešernovi šoli.

Po končanem programu nas je obiskal sveti Miklavž, ki je obdaril vse pridne delavne učiteljice in pridne otroke!

Podpisi

ZAKLJUČEK SLOVENSКИH ŠOL V ARGENTINI

SLOVENŠČINA ZA VSE | *Pristava*

V soboto, 6. aprila, smo se prvič zbrali na Pristavi in z veseljem začeli tečaj slovenskega jezika za odrasle.

Letos smo bili razdeljeni v tri skupine. Nižjo raven in najstnike je učila Monika Češarek Kenda, medtem ko je Andreja Šeme Mele učila višjo raven. Nismo odprli skupine za začetnike.

Nižje ravni so se udeležili štirje študenti, višje šest študentov in najstnikov je bilo tudi šest.

Leto za letom so vztrajnost, prijateljstvo in ljubezen do slovenskih korenin tako močni, da premagajo vse težave. Ni samo učenje jezika, je tudi doživljanje preko različnih dejavnosti.

Pred poukom vsako soboto molimo in pojeemo slovensko himno. Potem vsak nekaj pove po slovensko, včasih se med seboj tudi sprašujejo in nastanejo zanimivi dialogi. Vse to bogati znanje.

5. maja je bilo slovensko romanje v Lujan, na kar smo se pripravili z dvema Marijinima pesmima: Spet kliče nas venčani maj in Marija skoz' življenje.

1. junija smo se udeležili Dneva odprtih vrat, ki so ga skrbno pripravile učiteljice Prešernove šole. Otroci so nam pokazali, kaj vse so se naučili o domačih živali na izletu na kmetijo. Tudi mi smo obogatili besedišče.

29. junija, po prazniku državnosti, smo pripravili posebno uro, okrasili razred in se pogovarjali o navadah. Peli smo Slovenija, od kod lepote tvoje, Ponesimo v svet ime Slovenija in Za prijatelje.

21. septembra, na dan študentov, smo imeli kuharski tečaj. Tokrat smo se naučili pripravljati krofe. Tečaj je vodila Cvetka Češarek Tomažević. Ocvrte in nadevane krofe so odnesli domov in jih delili s svojimi domačimi.

19. oktobra smo imeli najprej pouk kot vedno. Potem smo prisostvovali vaji igre Vnukinja, ki se je predstavila na obletnici Pristave 27. oktobra. V soboto, 26. junija, smo imeli posebni pouk na temo igre. Veselo je bilo videti, kako že razumejo in se izpopolnjujejo s takimi dejavnostmi.

9. novembra smo dobili obisk dveh duhovnikov, ki pojeta pri zboru Oremus. Študenti so se predstavili po slovensko in spet pokazali svoje znanje. Duhovnika sta se zelo zanimala in jih tudi malo spraševala.

23. novembra smo zopet dobili obisk. Imeli smo čast, da je na Pristavo prišel škof msgr. Andrej Saje iz Novega Mesta in z njim številna skupina slovenskih turistov, ki so prvič bili v Argentini. Študenti so se pripravili in se spet po slovensko predstavili. Povedali so pogumno in še več kot duhovnikoma. Vsi obiskovalci so bili zelo navdušeni, ker so se čudili, kako ljubimo Slovenijo.

30. novembra smo pa šli na turistični izlet v Slovensko hišo. Večina je ni poznala, zato smo sklenili, da bi bilo to za zaključek letošnjega leta. G. Robert Brest nas je lepo sprejel in razložil, kako je vse to nastalo. Opisal je na kratko zgodovino Slovenske hiše. Ogledali smo si vse prostore: dvorano, jedilnico, kuhinjo, šolske prostore, kapelo in zakristijo. Potem smo šli v cerkev in g. Robert nas je blagoslovil. Povedal nam je tudi malo zgodovine cerkve Marije Pomagaj. Nato smo šli k orglam, kjer je g. Robert igral oz. spremljal dve pesmi, ki smo ju prav posebno pripravili: Angelovo češčenje in Sveta noč. Veseli smo odšli na Pristavo, kjer smo jedli argentinske empanade. Pogovarjali smo se o vsem, kar smo doživeli. Prejeli so potrdila vsi, ki so izpolnili 75 % prisotnosti.

Šolskih ur je konec, a ne slovenskih besed, pesmi in navad. Sklenili smo, da bomo tudi med počitnicami brali slovensko in poslušali slovenske pesmi. Nasvidenje prihodnje, deseto leto Slovenščine za vse na Pristavi!

Monika Češarek Kenda

ŠKOFOV OBISK V PREŠERNOVI ŠOLI

V soboto, 23. novembra, smo dobili v Prešernovi šoli obisk škofa Andreja Sajeta, direktorja tednika Družina Toneta Rodeta in veliko Slovencev iz matične domovine.

Najprej so z nami zapeli slovensko himno ob dviganju zastave, kar je nekatere obiskovalce močno ganilo!

Jutranjo molitev je vodil g. škof, nato pa je vse prisrčno pozdravila voditeljica šole, ga. Andrejka Papež Cordoba, ki je tudi predstavila šolo in Dom. V imenu staršev je pozdravil Albin Klarreich.

Sledil je obisk vseh razredov, kjer se je razvil prijazen pogovor z učenci; ogledali so tudi kapelo in tam počastili sv. Marijo s pesmijo Marija skoz' življenje.

V sobi kjer ima seje pristavski odbor je podpisal knjigo, nakar so se slikali.

Povabili smo jih na »argentinski« zajtrk, ki so ga skrbno pripravili starši otrok. Tam je gospoda škofa pozdravil v imenu vseh učencev osmošolec Matej Štrubelj, deklice pa so mu podarile slovenski šopek, učenec iz ABC pa štolo z Lujansko Marijo v spomin na Argentino, zbornik Pristave in knjigo, ki jo je izdala ZSMŽ.

Kar prehitro so se morali posloviti, saj so poromali v Lujan.

Vsem bo ostal globoko v srcu ta obisk!

Nadica Grohar

ŠOLA SV. CIRILA IN METODA | *Mendoza*

Končuje se koledarsko leto in s tem tudi šolsko leto na slovenski šoli. V soboto, 30. novembra, smo skupaj preživeli zadnji šolski dan, nato pa se od šolskega leta poslovili s slastnim sladoledom.

Za zaključek leta smo vse družine povabili k udeležbi svete maše na praznik Brezmadežnega spočetja v nedeljo, 8. decembra. Ob tej priložnosti je pesmi pripravila mladina. Tako otroci kot mladi so veselo prepevali naši Materi Mariji.

Nato je gospa Sofija Štumberger pozdravila navzoče in delila besede zahvale učencem, družinam in učiteljem, ki so spremljali to dobo 2024. S posebno naklonjenostjo je pozdravila

gospo Mirian Šenk, ki naslednje leto ne bo več poučevala, saj se seli v Bariloche.

Potem so vsi otroci šole z velikim navdušenjem zapeli in zaplesali ob pesmi "Rastemo", vsak otrok pa je prejel spričevalo in mapo.

Gospa Jadranka Ovčjak je z lepimi besedami izrekla priznanje učencem, ki letos zaključujejo

slovensko šolo: Guadalupe Šmon, Anita Martinez Šmon in Juan Pablo Reising Ovčjak ter Andres Delpierre, ki je končal leta 2023. Rekla je: "hranite vse, kar vam je dal Bog, kar so vam posredovali vaši starši in kar ste pokazali tukaj: ljubezen do slovenstva, navad, kulture, jezika in vere. vse to je pomembno in potrebno, da naš košček Slo-

venije v Mendoza še naprej raste. Iz srca se vam zahvalujemo, da ste šli skozi te razrede, za vaše nasmehe, za vaš trud, ker vidite življenje s srcem".

Učence srednješolskega tečaja je pozdravila tudi gospa Rezka Novak Nemanič, ki je razdelila podelila potrdila o opravljenem letniku in jih spodbudila k nadaljnjemu učenju.

Končno je bil čas za skupinsko fotografijo in odhod na dvorišče, da bi pokukali v nebo in

preverili, ali se zvezda, po kateri potuje sveti Miklavž, že spušča.

Ob 20.30 so se vrata dvorane spet odprla in pozdravili smo svetega Miklavža, pridne angelčke in hudičke, ki so se na vso moč trudili, da bi prestrašili prisotne otroke.

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami delili ta zaključek. Naj nas naša Mati Marija, ljubeče vodi do jasic, kjer nas čaka Božje Detece.

Sofia Štumberger

Nekaj utrinkov

MENDOŠKI ZBOR | *Potovanje v Chile*

Slovenski pevski zbor iz Mendoze je 11., 12. in 13. oktobra 2024 gostoval v Santiagu, glavnem mestu Čila. Povabilo je prišlo prek g. Iva Jeretiča, člana tamkajšnjega slovenskega društva, v okviru medkulturnega sodelovanja med čilsko slovensko skupnostjo. Predlog je bil deliti glasbeni repertoar s potomci, ki živijo v tej deželi.

Med potovanjem so bile načrtovane tri predstavitve, vendar zaradi zamud na čilski meji - skoraj 14 ur čakanja za mejno kontrolo - predstavitve v petek, načrtovane ob 18.30 v Literarni kavarni v parku Bustamante, ni bilo mogoče izvesti. Žal nam je za to, kar se je zgodilo, vendar na razmere skupina ni mogla nič vplivati.

V soboto, 12. oktobra, ob 19. uri je predstavitve potekala v matični ladji Caleuche, saj je bil gospod Ivo Jeretič tam kadet, kot slovenski potomec in organizator izleta pa je ponudil ta čudovit prostor.

Nastop je trajal 45 minut, na njem pa so bila izvedena dela slovenskih skladateljev, kot sta Jakob Gallus (16. stoletje) in Anton Foerster (19. stoletje), ter ravnatelj Marko Bajuk, eden od ustanoviteljev zbor. Pevovodja dr. Diego Bosquet je pred vsako skladbo podal razlago in tako omogočil publiko vpogled v slovensko kulturo in tradicijo. Poleg tega je gospod Jeretič v svojih besedah poudaril pomen utrjevanja vezi med narodi.

Ob koncu predstavitve je za krepitev vezi bil pripravljen koktajl v čast zboru in večerja, za katera je poskrbelo podjetje Caleuche, večer pa se je zaključil z veselimi pesmimi ob spremljavi kitare in harmonike.

V nedeljo, 13. oktobra, je zbor zadnjič nastopil v prelepi župnijski cerkvi Maria Madre de Misericordia v okolici Lo Barnechea. Ta cerkev ima čudovito arhitekturo in odlično akustiko. Duhovnik je pevce zelo lepo sprejel in jim razložil zgodovino trapistov, katoliškega verskega reda, ki je v tem stanovanjskem predelu Santiaga de Chile pustil veliko bogato dediščino. Repertoar, pripravljen za to priložnost, je bil verski in tradicionalen.

Slovenski zbor želi poudariti, da je bil poleg glasbene organizacije za naše gostovanje v teh dneh izbran tudi prostor, ki je bil molitveni dom v soseski trapistov. Odgovorni so se potrudili za vsako podrobnost in poskrbeli, da smo se ves zbor in spremljevalci počutili kot doma.

Ob koncu praznovanja 75. obletnice najstarejšega zboru v Cuyo, smo zaključili to čudovito in nepozabno potovanje. Zbor združuje 26 članov in 4 generacije, vsi pa sledijo iste-

mu cilju: širiti slovensko glasbo in kulturo.

Zahvaljujemo se Uradu za Slovence po svetu, ki nam je zaupal in financiral del potovanja, Slovenskemu društvu iz Mendoze, gospodu Ivo Jeretiču, predstavniku Čilskega slovenskega društva.

Na koncu bi radi posebej omenili dr. Diega Bosqueta, ki zbor vodi že skoraj 25 let in svoje znanje in ljubezen do slovenske glasbe prenaša na vsako vajo in koncert. Zahvaljujemo se tudi Marianu Ruiz Diaz, naši vokalni vzgojiteljici, za njeno neutrudno delo.

Še bomo peli!

Podpis

OBISK SLOVENSKE SKUPNOSTI V ARGENTINI

Meseca maja sem prejel vabilo častnega konzula inž. Jožeta Šmona na veliko praznovanje v Mendozi – 75. obletnica njihovega Društva Slovencev, Martinovanje in 69. Slovenski dan. Mendoška skupnost mi je zelo pri srcu, tako kot ostale skupnosti, s katerimi društvo Slovenija v svetu že tri desetletja sodeluje, zato sem se vabilu odzval in povabil dolgoletnega prijatelja Zvoneta Podvinskega, župnika na Švedskem, rednega mašnika naših Taborov in dobrega znanca Slovencev iz Argentine in prijatelja raznih RAST-i.

Po prihodu v petek, 8. novembra, sva se z Zvonetom udeležila srečanja zakoncev v Našem domu v San Justu ter koncerta duhovniškega okteta ljubljanske nadškofije Oremus, pod vodstvom prof. Damijane Božič Močnik.

Lepo je bilo po tridesetih letih srečati toliko vrstnikov. Čas hitro teče, a smo se vseeno uspeli prepoznati.

V soboto sva obiskala Slomškovo šolo, kjer naju je sprejel ravnatelj Janez Kocmur in povabil na srečanje z učitelji ob zajtrku ter na veroučno uro, ki poteka pod vodstvom prof. Janeza Perhariča in prof. Jožeta Lenarčiča; mlada učiteljica Lučka Pregelj pa je nama pokazala bogato šolsko knjižnico. Pot sva nadaljevala proti slovenskemu domu v San Martinu, kjer smo skupaj z Oremus bili deležni prijazne dobrodošlice mešanega pevskega zbor, članov in predsednika doma Marjana Boltežarja.

Po obisku smo se skupaj z Oremus odpeljali v Slovensko hišo k zahvalni sv. maši in zaključku šolskega leta Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka, ki je bil prisrčno živahen.

V nedeljo smo se v Slovenski vasi v Lanusu udeležili nadvse slovesnega praznovanja 65. obletnice slovenske cerkve Marije Kraljice in 400. obletnice misijonske družbe Lazaristov. Somaševali so duhovniki iz Slovenije, Argentine, nadškof msgr. Andrej Stanovnik, škof msgr. Alojz Urbanč ter lanuški upokojeni škof Rubén Frasia. Med mašo je pel duhovniški oktet iz Slovenije Oremus. Po slovesni sveti maši je v

Hladnikovem domu sledilo praznovanje 72. obletnice doma. Po skupnem zajtrku in uvodnem pozdravu predsednice doma Kristine Grbec Žitnik, ki je poudarila pomen povezane skupnosti, in predsednika Zedinjene Slovenije inž. Jureta Komarja je sledil pester kulturni program pod vodstvom Luciane Servin Čeč: otroci Baragove šole so pod vodstvom Borisa Rota zaplesali Hubba Bubba, MePZ Slovenska vas je pod vodstvom Andreja Jana zapel slovenske narodne pesmi, folklorna skupina mladih Lanuščanov je pod vodstvom Fedreja Cerarja gledalce navdušila s tradicionalnimi slovenskimi plesi. Sledila je igra v enem dejanju Tragik po sili iz izvrstnim nastopom Danija Grbca in Borisa Rota. Ob prazničnem razpoloženju je sledilo slavnostno kosilo in nastop okteta Oremus.

Po kratkem obisku čudovitih slapov Iguazú, ki so za župnika Podvinskega bili pravo odkritje Božjega stvarstva, sva se odpravila v Mendozo. Prisrčno sta naju sprejela Angelca in Jernej Bajda in bila najina izvrstna gostitelja.

Takoj ob prihodu v četrtek, 14. novembra, sva se udeležila 75. obletnice Društva Slovencev v Mendozi v dvorani Espacio cultural Julio Le Parc, kjer so nastopili duhovniški oktet Oremus, Slovenski mendoški pevski zbor, Slovenski mendoški oktet in folklorna skupina Mendoški nageljni.

Naslednji dan smo si ogledali Bajdovo podjetje, v Teatru Angel Bustelo smo se udeležili pokušine slovenskih in argentinskih vin; sledila je pogostitev v mendoški Enoteki.

V soboto zjutraj smo obiskali vinsko klet Bodega Los Toneles, popoldne pa posest Bermejo State, kjer je potekalo martinovanje z argentinskimi asadom in nastopom lanuške folklorne skupine Slovenska vas, folklorne skupine Mendoški nageljni, Las Chapecas, raperja Lisandra Bertina in narodno-zabavne skupine Enkratni sekstet iz Slovenije.

V nedeljo zjutraj je naju Jernej Bajda peljal v katedralo Lurške Matere Božje, božja pot, kamor Slovenci romajo že desetletja. Nato smo se povzpeli na Cerro de la Gloria k spomeniku

osvoboditelja Generala San Martina. Zvečer je v baziliki Nuestra Señora de la Merced sledila sv. maša ob somaševanju Janeza in Francija Cukjatija, Zvoneta Podvinskega, Bogomirja Rakuša in novomeškega škofa msgr. dr. Andreja Sajeta, ki je med drugim izpostavil pomen, da so Slovenci v Argentini kljub preizkušnjam ostali povezani in ohranili vero, kulturo in jezik; zato so lahko zgled in spodbuda Slovencev v domovini. Pri maši je pel duhovniški oktet Oremus.

Po sv. maši je v prostorih Društva Slovencev sledilo praznovanje 69. Slovenskega dne, ki je bil prvič v Mendozi. Praznovanje se je začelo s slovensko himno Zdravljica, ki so jo zapeli član odbora našega društva Slovenija v svetu bas baritonist Marko Fink z Mendoškim oktetom. Na kulturnem programu so nastopili lanuška folklorna skupina Slovenska vas, otroci slovensko-argentinske šole Antona Martina Slomška, Mendoški pevski zbor, Ansambel bratov Nemanič in iz Slovenije Enkratni sekstet. Na koncu je novomeški škof msgr. dr. Andrej Saje blagoslovil zasajena cepiča stare mariborske trte in argentinske trte malbec.

Po lepih praznovanjih slovenstva so v ponedeljek, 18. novembra, naju Bajdovi peljali v Potrerillos, 75 km jugozahodno od mesta Mendoza, kjer smo po sv. maši in asadu z veliko Bajdovo družino preživeli nepozaben družinski dan.

Zadnji teden najinega potovanja sva preživela v Buenos Airesu. Carlos Groznik in Tatjana Modic sta Zvoneta peljala na božjo pot v Luján, kjer so si ogledali baziliko, kripto in zvonik. Naslednji dan je naju brat Jani Kocmur peljal na ogled mesta Buenos Aires: Palermo s Plazo Italio in botaničnim vrtom, cerkev v Recoletti, tržnico in mošejo, nato Casa Rosado in buenosaireško katedralo z mavzolejem generala San Martín; na tržnici v San Telmu pa smo poskusili tipično argentinsko enolončnico locro. Ogled smo zaključili v Puerto Madero.

Pred vrnitvijo v Slovenijo je Toni Oblak Zvoneta peljal v salezijanski zavod v Ramos Mejiji in mu v cerkvi Marije Pomočnice pokazal Slovenski oltar, delo očeta, umetnika Toneta Oblaka. Nato je Zvoneta peljal v Naš dom v San Justo, kjer je potekala okrogla miza z gosti iz Slovenije, in nato k svojim staršem, ki so Zvoneta prisrčno gostili.

V soboto je Zvone obiskal Prešernovo šolo, ki je tudi gostila slovenskega finančnega ministra Klemna Boštjančiča. Popoldne sva se udeležila priprave na sv. birmo v Slovenski

hiši, ki je potekala pod vodstvom prof. Julke Furlan in škofa msgr. dr. Andreja Sajeta. Zvone Podvinski je pomagal s spovedovanjem.

V nedeljo zjutraj je Andrej Golob Zvoneta odpeljal v slovenski dom na Pristavi, da je tam daroval sv. mašo, saj sta slovenska duhovnika v Argentini bila zaposlena s sv. birmo. Maruča Zurc ga je nato odpeljala v Slomškov dom, kjer je daroval drugo nedeljsko mašo; na poti je Zvone lahko obiskal še ostarelega Maručinega očeta in mu podelil sv. obhajilo. Med tem je pa v Slovenski hiši pod vodstvom novomeškega škofa msgr. dr. Andreja Sajeta potekala sv. birma za 26 mladih slovenskih birmancev, med katerimi sta bila tudi dva naša srčna sorodnika.

Novomeški škof in duhovniki so bili povabljeni na kosilo pri Selanovih, mi pa v Slomškov dom, skupaj s štirimi birmanci in njihovimi svojci.

V ponedeljek, 25. novembra, sva zaključila bogato natrpan obisk Slovencev v Argentini. Hvaležna sva bratoma Janiju in Darkotu z družino, družini Bajda, Mirjam Oblak, Franciju Cukjatiju, Robertu Brestu, Juretu Komarju ter vsem dragim prijateljem, ki so naju prisrčno gostili in zlasti g. Zvonetu Podvinskemu prikazali delček Slovenije v Argentini.

Boštjan Kocmur

O NAČRTIH ZA FILM EXODUS 1945 | Pogovor z Davidom Sipošem

David Sipoš je mlad slovenski režiser, ustanovitelj in vodja uspešnega Studia Siposh, ki je Slovincem prinesel številne filme sicer redko izpostavljenimi tematikami – od zgodb svetniških kandidatov do domoljubja in osamosvojitve. V Argentini so Slovincem morda nekateri filmi z versko vsebino že znani, jaz pa moram priznati, da mi je pritegnil pozornost marca letos, ko je predstavil kratak, navdihnjena po resničnih dogodkih, igrani film **Nebesa pod Triglavom**. Film spremlja najstnika Jožeta, ki v negotovih časih italijanske okupacije leta 1942 pomaga mami z vodenjem družinske trgovine; zagledan je v soseda Nežo, vse pa se spremeni na temno noč, ko njegovo mladost prekine partizanski zločin. Zgodba orisuje usodo Slovencev, ki so bili primorani v času med drugo svetovno vojno in po njej pobegniti iz domovine, da bi ohranili svoje življenje in življenja svojih bližnjih.

Ob premieri tega filma pa je bil predstavljen veliko bolj drzen in zahteven projekt – trilogija "Exodus 1945". Ker bo ta trilogija filmsko osvetlila zgodbe naših starih staršev in staršev, razloge in okoliščine bega iz domovine, izročitev in pokol protikomunističnih borcev, ter življenje preživelih v taboriščih in kasnejša izselitev v Argentino, USA in drugod - skratka, bo v filmu upodobila razlog in proces nastanka naše slovenske politične emigracije v Argentini - se mi je zdelo vredno da projekt tudi finančno podpre; saj verjamem, da bi tak projekt bistveno pripomogel da si vsak od nas potomcev ljudi, orisani v filmih, izgradi in dopolni osebno zgodbo in identiteto in hkrati počasti spomin prednikov. Gospod Sipoš mi je v zahvali za finančno podporo izrazil željo, da bi mu pomagal projekt malo širše predstaviti znancem v Argentini, in tako je nastal sledeči pogovor.

→ **G. Sipoš, povejte, kaj vas je motiviralo, da ste ustanovili Studio Siposh in začeli z izdelavo filmov, ki se osredotočajo na slovensko zgodovino?**

Začetki Studia so bili zelo preprosti in so pravzaprav pomenili, da sem z nekaj občasnimi sodelavci ustvarjal kratke filme in zgodbe, za katere sem v tistem trenutku dobil podporo. Ker se je moj vsakdan vrtil v kriščanskem svetu in sem vedno posebej cenil slovensko besedo so tudi zgodbe bile v tem duhu. Občasni sodelavci so postopoma postajali redni in tako je nastala ekipa, ki danes ustvarja in nosi naše poslanstvo.

Menim, da se v slovenski zakladnici skriva še toliko zgodb, ki morajo biti povedane. Med drugim film na drugačen način nagovarja ljudi kot pisana beseda in lahko tudi vzgaja družbo. Pomembno se mi zdi, da ustvarjamo vsebino, ki Slovincem pomaga spoznavati svojo zgodovino in krepiti narodno identiteto z odkrivanjem zgodb Slovencev, ki so pomembno prispevali k razvoju našega naroda.

→ **Kako ste izbrali zgodbo dr. Janeza Janeža in druge protagoniste za vašo trilogijo »Exodus 1945«? Kakšne raziskave ste opravili?**

Na dr. Janeza Janeža in dr. Valentina Meršola, ki sta osrednja lika prvega filma, smo naleteli ob začetku raziskave dogodkov po drugi svetovni vojni. Osredotočali smo se predvsem na zgodbe upanja in preživetja in med branjem o dogajanju v taborišču v Vetrinju, smo spoznali njuni navdihujoči zgodbi.

Oba sta odigrala ključni vlogi v procesu pogajanj z Angleži, ki so hvala Bogu pripeljala do tega, da so Angleži nehali vračati civiliste nazaj v Jugoslavijo v primež komunistov in s tem preprečila njihovo gotovo smrt.

→ **Kakšno sporočilo želite posredovati s trilogijo »Exodus 1945«? Kako bi radi, da gledalci razumejo ta del slovenske zgodovine?**

Izziv filmske umetnosti, ki se ga želimo vedno znova lotiti z drugačnim pristopom, je predstavljati življenjske zgodbe in svet skozi kamero. Še posebej težko je predstavljati vsebine, ki so v sodobni družbi nezaželenne, tudi odrinjene. V naši ekipi je temeljno prepričanje, da je treba spregovoriti o teh temah, velikih in pozabljenih zgodbah, zamolčanih dogodkih. Želimo jih povedati na način, da filmskemu jeziku prisluhnemo vsi, ne glede na prepričanje.

Podobnih tematik smo se lotili že v preteklosti: s filmi Goreči Škof o škofu Antonu Vovku, Srce se ne boji o Alojziju Grozdetu in kratkim igranim filmom Nebesa pod Triglavom, ki so bili predvajani tudi v Argentini, še vedno pa na voljo na našem YouTube kanalu.

Namen Exodusa 1945 je podoben: da predstavimo stran zgodovine, ki je bila do zdaj potisnjena v senco. Prav je, da Slovenci poznamo celotno sliko, ki nas lahko opominja, da dogodkov po drugi svetovni vojni ne ponovimo, in spodbuja, da smo Slovenci drug drugemu bratje, ne sovražniki. Mogoče pa je en korak k celjenju globokih ran lahko tudi en film.

→ **Kako se boste dotaknili teme izseljevanja iz taborišč v Argentino v filmu? Ali imate posebne zgodbe ali osebe, ki jih boste predstavili?**

Trenutno je podrobneje zastavljen scenarij za prvi film, ki predvsem prikazuje življenje v taborišču v Vetrinju. Poleg osrednjih likov dr. Janeža in dr. Meršola bomo spoznali še druge karakterje, tako zgodovinske osebnosti kot izmišljene like, ki predstavljajo različne sloje takratne družbe in bodo pomagali predstaviti širšo sliko takratnega časa in stanja. Izseljevanje Slovencev je gotovo pomemben del usode, ki je doletela preživeli iz taborišča, zato se želimo v prihodnjih filmih dotakniti tudi te teme, a zgodba iz tega obdobja je veliko in k ustvarjanju pristopamo predvsem z vidika, da to obdobje predstavimo na način, ki ga doslej filmski medij v Sloveniji še ni predstavil.

→ **Kakšen vpliv pričakujete, da bo imela trilogija na potomce slovenskih emigrantov v Argentini in širše na slovensko diasporo?**

Želimo si, da bo film vse Slovence spodbudil k boljšemu razumevanju situacije, ki je na žalost razdvojila naš narod, in pripomogel k pomiritvi. Ljudem želimo namesto posplošenega uveljavljenega prepričanja, ki se je izoblikovalo skozi generacije, približati konkretne zgodbe ljudi, ki so se znašli v težkih situacijah in sprejemali odločitve - dobre ali slabe - ki so bile posledica ogromnega števila faktorjev in so se jim v tistem trenutku zdele pravilne. Mogoče bo to pomagalo vsaj malo zaceliti rane slovenskega naroda.

→ **Kakšne izzive ste naleteli pri financiranju in produkciji trilogije »Exodus 1945«?**

Zgodovinski filmi, sploh s tako kočljivo tematiko, prinašajo svoje izzive, med drugim tudi glede financiranja. Ustvarjanje zgodovinskega filma, ki ostaja zvest dejstvom in hkrati nagovarja sodobno občinstvo, zahteva veliko časa za raziskovanje, ustvarjanje avtentičnega zgodovinskega okolja z gradnjo setov, iskanjem primernih kostumov in rekvizitov, ter tehnično izvedbo na čim višji ravni. Daleč smo še od cilja, da bi lahko finančno zagotovili nastanek celotnega projekta, saj se moramo zanesti na mlajše generacije, ki jih ta tematika žal manj nagovarja. V tem

času smo navezali stike z ljudmi in organizacijami, ki delijo vizijo o pomenu resnice in sprave ter željo, da ta zgodba doseže široko občinstvo, a nas do realizacije prvega filma na nivoju, ki si ga želimo in ga je ta tematika vredna, še vedno loči več kot 100.000 EUR. Financiranje takega projekta pomeni vlaganje v nekaj večjega – v umetnost, ki nagovarja družbo, in v dediščino, ki jo pustimo prihodnjim generacijam. Če kdo, ki bere ta intervju začuti, da nam do lažje uresničitve naše vizije lahko pomaga, bo zelo dobrodošlo: www.siposh.com/exodus1945

→ **Kakšne so vaše prihodnje ambicije za Studio Siposh po zaključku trilogije »Exodus 1945«?**

Po prvem filmu nas seveda čaka nadaljevanje projekta, katerega financiranje še zdaleč ni zagotovljeno. Poleg tega pa si želimo še naprej opravljati naše poslanstvo in predstaviti še mnoge zgodbe navdihujočih figur Slovenske zgodovine. Eden prvih na seznamu je gotovo film o slovenskem misijonarju in škofu, kandidatu za svetništvo, Frideriku Baragi (1797–1868), ki je znan po svojem misijonarskem delu v severni Ameriki. Njegova pomembna zgodba povezuje slovenski in ameriški narod in si po našem mnenju zasluži svojo filmsko posvetitev. Baragova vztrajnost in človečnost sta navdih za vse ljudi, ne samo za kristjane. Smo pa ves čas na preži za potencialnimi zgodbami, ki nagovarjajo.

→ **Kako se soočate z izzivom, da bi zgodovinske dogodke naredili zanimive in privlačne za mlajšo generacijo, ki morda ni seznanjena s tem delom zgodovine?**

Mislím, da je film že sam po sebi medij, ki je mladim blizu. Vsakič znova želimo s filmom poiskati nov pristop k predstavitvi posamezne zgodbe, ki je od vsega seveda najpomembnejši element. Zelo pomembna nam je tudi kvaliteta - vlagamo v vrhunsko opremo, naša ekipa se konstantno izpopolnjuje, pri svojem delu se poslužujemo različnih sodobnih metod in orodij. Dobra zgodba, predstavljena na vizualno privlačen način gledalcu omogoči, da se popolnoma potopi v njo in to je naš recept pri ustvarjanju.

→ **Ali menite, da lahko filmi kot »Exodus 1945« prispevajo k boljšemu razumevanju in morebitnemu pravemu dialogu med različnimi skupinami Slovencev, ki so doživele ta zgodovinska obdobja na različne načine?**

To je naša srčna želja. Verjamemo, da je umetnost in z njo film ena od pravih poti. Se pa zavedamo, da je pot k spravi oz. vsaj pomiritvi zelo dolga in čudežev ne pričakujemo. Bomo pa izjemno počaščeni, če lahko ponudimo nekaj, kar bo vsaj nekomu predstavljalo en korak naprej na tej poti.

Na tem mestu bi se rad še enkrat zahvalil g. Sipošu za odgovore. Upam, da bomo s skupnimi močmi kmalu našli zadostne vire financiranja, da trilogija "Exodus 1945" postane resničnost. V čast in spomin prednikov, in za zdravo rast naših potomcev v duhu sprave na temeljih resnice. Vsak še tako majhen prispevek, bo dobrodošel!

Marko Gaser

BOŽIČNA DUHOVNA MISEL

»Bog upanja pa naj vas napolni z vsem veseljem in mirom v verovanju, da bi bili v moči Svetega Duha polni upanja«
(Rim 15,13)

Dragi rojaki v zamejstvu in po svetu, letošnji božič in vstop v novo leto bo na poseben način zaznamovalo sveto leto, leto milosti in upanja, saj nas papež Frančišek vabi, da bi bili romarji upanja.

V skladu z bulo »Spes non confundit« se bo 24. decembra začelo jubilejno sveto leto, ko bo papež Frančišek odprl sveta vrata v baziliki sv. Petra. Sveto leto, v katero bomo vstopili, nas vabi, da razmislimo o razlogih našega upanja.

Tavanje v fragmentarnosti in izkoreninjenosti bivanja

Sodobni človek v svoji tehnični racionalnosti meni, da lahko vse obvladuje, nadzoruje, načrtuje, ustvarja neverjetne sisteme, ob tem pa pozablja, da je ena temeljnih razsežnosti človekovega bivanja prav čudenje, pričakovanje, veselje se presenečenju, ki v človeku prebudijo hvaležnost. Paradoks časa pa je v tem, da se prav ta človek težko odloči za karkoli. Rad bi bil povsod in nikjer in zato doživlja globoko »izkoreninjenost«, ki v njem ustvarja fragmentarnost in raztreščeno bivanje. V takšni situaciji človek težje prihaja do spoznanja, da resnično upanje ni prepričanje, da se bo nekaj dobro izšlo, ampak prepričanje, da je vse smiselno, ne glede na to, kako se izide.

Upanje se rojeva v občestvih

Kako lahko upamo in zaupamo spricho tako negotove prihodnosti? »Zaupanje« je čudovita beseda, meni britanski dominikanec Timothy Radcliffe. Dobesedno pomeni »skupaj verjeti«, v latinščini »con-fidens«. Torej ne upamo sami, temveč v občestvu vere. In ko dvomimo, nas lahko druga oseba z zaupanjem podpre. Ko drugi izgubi upanje, mu lahko pomagamo. Torej, bolj je prihodnost nevarna, bolj je nujno, da skupaj iščemo skupno dobro in se ne zapiramo v lastno preživetje. Upanje lahko najdemo v molitvi, v srečanju z drugim, ob branju Svetega pisma; upanje se rojeva v občestvih, ko smo z bližnjim in za njega.

Marija, neusahljivi studenec upanja

Veliki moderni pesnik teoloških kreposti Charles Péguy je napisal, da so vera, upanje in ljubezen tri sestre, dve veliki in ena majcena. Hodijo po cesti in se držijo za roke: veliki dve, vera in ljubezen, na straneh, deklica upanja pa na sredi. Ko jih vidijo, vsi mislijo, da gre za dve veliki, ki majceno vlečeta v sredini. Motijo se! Ona vleče vse. Kajti če zmanjka upanja, se vse ustavi. Če hočemo tej deklici dati pravo ime, ne moremo drugače, pravi papeški pridigar Cantalamessa, kot da jo imenujemo Marija. Ona, ki je tu doli, pravi drugi veliki pesnik teoloških kreposti Dante Alighieri, je »med smrtniki« »studenec upanja neusahljivi«. Marijo radi kličemo kot »zvezdo upanja«. Na poteh našega življenja, ki so pogosto tudi temne, je Marija luč upanja, ki nas razsvetljuje in nam kaže smer na naši poti.

Dragi prijatelji, želim vam blagoslovljen praznik učlovečenja Jezusa Kristusa in veseljih in radostnih presenečenj v letu 2025.

Anton Jamnik, škof
Naša luč

Črna maša ZA POBITE SLOVENCE

ČRNA MAŠA

MISSA PRO DEFUNCTIS

REQUIESCANT IN PACE!

Zmagoslavna pot

Mašnik: Glejte, kosti vstajajo v jami,
da gredo na zmagoslavne vozove
med pritrkavajoče zvonove
na svojo Triumfalno pot!
Pospremimo jih s tankim posluhom!

Strežnik: In s Tvojim duhom,
Gospod!

Zvon ... zvon ... zvon ...

Čez vso Slovenijo gre véliki don ...
ne zvonijo zvonovi kot za pogrebom -
kot da procesija gre za Nebom,
kot da v krstah, ki jih vozijo iz globéli,
ne ležijo ljudi ostanki prepereli,
temveč kosti mučnikov v relikviarjih,
da dobijo svoj prostor ob naših oltarjih.

Zvonijo zvonovi -
pojo gozdovi,
ki toli so v jokih
takrat plakáli,
ko so metali
vojščake v njih jame
in so polnili
s krvjo v potokih
se rovi -

zvonovi -

gozdovi
od radosti same
zdaj so zapeli,
živó se razvneli,
ko so iz globéli
na sonce prinesli
mrličé -

zvonovi -

vrhovi
stresli
vsi so vršičé
v čast njihove slave,
hej, mlade trave
so zamajále
in postljale
mahovja pladnje,

da so nadnje
zavozili
vozovi -

zvonovi -

iz rek valov vile
so veselo planile,
z lasmi zazvonile,
v plesih zarájale,
ko so prihajale
krste k obali,
biserni vali
so zazvončkljali,
v bokih se vile,
s trkanjem bájale,
z zvončki zvonile -

valovi -
gozdovi -
rovi -
zvonovi -

vozovi
polni slave,
zelene trave
se globoko priklanjajo,
šúmi dobrave
konjiče priganjajo,
škrjančki iz višave
zvonovom prizvanjajo -

tisti hip vile
so z vsem zazvonile,
v donenje zavpile:

Glej, glej:
pred vrsto,
pred prvo krsto -
jej, jej!

Bel Konj
in na njem -
ON!

Zvon ... zvon ... zvon ...
zvoní z vsemi vsem ...
čez vse duše gre véliki don ...
Zvon ...

Smer vseh potov Slovenije
zdaj le v cesti široki in eni je -
za zvonovi -
vanjo se obrne vsako križišče,
vsaka steza v njej cilj poišče -
za vozovi -
kot za róko se vodijo v Naroda Središče,
slovesno prenesó čez Tromostišče,
dvignejo se na Ljubljanski Grad
pred Orlov Vrh
s Triglavom odzad,
padejo na kolena,
poljubijo tla prsténa,
in stopijo skoz ovenčani portal
v narodno svetišče,
v kostnico - Zmagoviti Hram
s križem, segajočim k samim zvezdám,
v njih srebrni prh,
lijoč se čez slovensko nebo kot bel kristal.

Tedaj stopi z Belca On,
ki je vodil ta mrtvi bataljon,
viden našim očem le kot Žar
Križa, ki ga nosi na vratu škof-kardinal,
gre v cerkev in se dvigne v véliki oltar
KRISTUS KRALJ,
Z žezlom in krono, Jagnje Zmagovito,
ki razsvetlil je s Svojo nebeško zastavo

kot z Lučjo Zemljó, v temó Greha zavito,
ON, STVARNIK TISOČLETNEGA POKOJA:
zdaj sede v oltar, da sprejme četo pobito,
ki z Njegovim Imenom skozi groze boja
šla v muke in smrt je in v nebeško slavo,
da v trohnjenje kosti teh dihne svetost,
da pobožanstvi smisel herojskega umiranja,
ko padajo življenja, da se ubije Zlost
in da raste sila Božjega prodiranja.

Brezjanska Marija, Kraljica Slovencev,
ki Kralja čaka na oltarja desni strani,
se ozre na krste in spozna: v poljani
možje ti ležali so v črni rani,
prevzelo jim ude je zadnje brezmočje -
Marija Pomagaj! še vzdih in - že noč je ...
a Ona jih v plašč je svetla zagrnila,
sklonila se nadnje in jih vzela v naročje
in pot pokazala pred božje oči.
O, materinsko bo čuvala zdaj te kosti!

Sveti Mihael, nadangel in vojskovodja,
poveljnik bojnih trum, ki so osvajale Nebesa
in Zemljo pred nasiljem peklenskega Besa,
na levi strani stoji, poln zmagovitega ugodja,
vtikajoč v nožnico svoj meč zmagoslavni:
Zmaj je premagan, tisoč let več ne vstane!
Te mrtve kosti - hej! - to voj njegov davni,
že davno prištet med nebeške veterane.
Poveljnik bo z njimi v boju in v zmagi.
O, težka so njih zasluženja na vagi!

V véliki oltar seda vseh vladarjev Vladar
in škof Mu v podnožje polaga koščeni dar
slovenskih mučenih smrti:
pod oltarjem - prav po Pismu - so našle svoj grob; -
tih žvenket se zahvali za novi pokop
pod cerkvenimi prtí.

Véliki duhovnik pristopa s sklonjeno glávo,
da pred Kraljem opravi - črno mašo v njih slavo.

Tedaj pa - skozi ljudstvo začudenje gre kot piš v viharju:
Sveti Štefan, Krista in Cerkev mučenik Prvi,
klečoč v Hrama desnem stranskem oltarju
pod padanjem kamenja kot na dnu zasutega dola,
odrine grušč s sebe in v mašniški opravi
poklekne kot diakon k maši za brate v krvi.

A preden škof k daritvi prvi križ napravi,
še z levega oltarja stopi Sveti Bobola,
poljski mučenik, domoljub, prerok slavne bodočnosti,
zroč jo po dobi strahovitega evropskega razkola,
po viharjih evrazijske skitske krvoločnosti,
poklekajoč kot subdijakon na škofovo drugo stran
sklene za brate v smrti svojo prosečo dlan.

Glej: s stebra pri vratih stopa sveti general Zenon
v zlati vojaški opravi poveljnika legij, tribuna,
(pri Toplih vodáh v Rimu, v sosedstvu Pavlovega tolmu-
na,
so v en dan pobili s sekiro Bogu zvesti legijon
po povelju krvnika Dalmatinca krutega Dioklecijana):
zdaj stopa k oltarju v opravi ponižnega zakristana,
ob stopnjice razpostavi legionarje - svoje fante
veliki slavnostni maši za ministrante,
sam pa kot z mečem rožlja s srebrno kadilnico
in z dišečim kadilom napolni vso molilnico.

Zdaj se škof prekriža z znamenjem svetega križa,
segajoč z rameni iz preteklosti k naši sodobnosti,
da z brezmejno bodočnostjo vse smrti zbliža,
ki pale so, padajo in pale bodo v mučeniški podobnosti.

Zapojejo s kora bilje, zavpijejo podobe z zidov -
in vélika slavnostna maša stopa z bučanjem pod krov,
razliva čez vso Slovenijo, gre čez sleherni rov,
prepad in pozabljen grob, čez slednje bivališče
slednje slovenske žrtve ... O, eno samo svetišče
je slednje slovensko srcé - en sam blagoslov! ...

Črna misel ZA POBITE SLOVENCE

In ljudstvo se trka na grod v poveličevanju in - kesanju, govoreč si ponižno, kot stoji v Svetem Branju:

O neumneži, ki smo imeli njih življenje za nespamet: zdaj so svatje v nebeškem gostovanju, otroci božji, katerih delež je med svetniki. Usmilite se nas, naši sveti mučeniki!

Amen.

Škof-kardinal sveto mašo bere - in sveti Štefan in sveti Bobola mu stojita ob strani in strežejo mu sveti Zenon in njegov mučeni legijon - krog vélikega oltarja je zlata aureola, pod oltarjem naši mučeniki pokopani, počivajoč v svetem miru in nemi, kot da jih zdaj varujejo božji objemi vse do tistega dne, ko angelske trombe zagrmé in se jim kosti povežejo spet v meso in kite.

S kora jih zibljejo melodije, mirne in spočite: O Mrtvi, mirno spite v Hramu pri Vseh Milosti Viru na vzglavju, ki rahlja vam ga naš vsakdanji koral! ...

Z močnim glasom v to uspravanko zapoje kardinal: Requiescant in Pace! Počivajte v Miru! In Večna Luč vam naj sveti!

Sveti Štefan in Bobola sveti odgovorita za žive in mrtve: Amen!

Sveti Zenon in vsi njegovi legijonarji: Amen! Amen!

Kor in vsa cerkev s pojočimi poudarji: Amen! Amen! Amen!

Vsi svetniki na kupoli, na stropu in na obokih se sklanjajo v svojih postavah slokih -

Marija Brezjanska, ki Jezusa varje, z milostno roko pokaže na krste -

sveti Mihael, ki Večnega Miru stražar je, stisne še trdneje na meču prste -

Ko pa škof prebere zadnji evangelij in še zadnjokrat poljubi prt beli, pod katerim v grobnici kot v vrtu počivajo kosti, in za hip še pred stopnicami obstoji - orgel glad kot odsekan onemi

in Narod čaka: kaj ne bo Tedeum zapel kardinal?

ta hip se v oltarju dvigne KRISTUS KRALJ,

v največji tišini razpne čez mrtve svoje svete Dlani - in sleherni čuje glas Njegov, grmeč čez duše vse sladek in trd, silnejši kot Življenje in Smrt, trdnejši kot sestav svetóv, veljaven za vse veke vekóv:

JAZ VARUJEM NJIH KOSTI
IN NE EN SKLEP NE BO STRT!

Z roko nad kostmi se ozira v pričujoče in s pogledom presune Narod za vse dni bodoče:

JAZ
KI SEM KRST
IN KRI
IN DUH,
BESEDA, POSLANJE
IN VEČNO KRALJEVANJE -
SVOJ PRST
POLAGAM NA TE LOBANJE,
OPRANE OD VODE IN KRVI:
GANILE SO MOJ SLUH
IN ODMAKNIL SEM SVOJO JEZO,
Z LJUBEZNI MOJE NOVO ZAVEZO
NAGNJEN NAD VAS.

TA KOST - MOJEMU PRESTOLU MED VAMI PODSTAV!
TA KOST - MOJI ROKI ŽEZLO SLAV!
TA KOST - MOJEMU GLASU PIŠČAL!

NAJ SKOZI V VAŠIH ZEMSKIH STISK
BOLEČINO
BUČI MOJ DUH KOT VELIKONOČNA STRUJA,
KI GOLGOTO STRESA IN MRTVECE OBUJA,
IN SLEHERNO SRCE IN VSO DOMOVINO
NAJ POŽENE IZ JOKOV V MOJ ZMAGOSLAVNI VRISK:
ALELUJA!

Skozi Hram gre klic, ki slednjega prebuja:
Aleluja!

Škof zapoje, kot da ni v črni plašč odet:
Aleluja!

Zbor na koru grmi kot vihar razvnet:
Aleluja!

Od kosti zaveje veter, dišeč po cvetja sladkosti:
Aleluja!

In zvonovi zavone po Sloveniji, da odjeka v sleherni hosti:
Aleluja! Aleluja!

Od božjih rok pada kot skozi slikana okna - čudežna zarja. Sveti Štefan in sveti Bobola, dijakona, stopata v stranska oltarja.

Sveti Zenon in legijonarji, zakristan in ministranti, na piedestal.

Škof-kardinal odhaja z Orlovega Hrama v slavnostnem špaliru.

A Narod kleči v Hramu, goreč s plamenom kot sveča na velikonoč, kot večna luč, klečoč in slovesno pojoč neutruden od svetega bdenja:

Naj počivajo v Miru
do svetega Vstajenja!
Aleluja!

Zadnji blagoslov

In Narod kleči v tej barki na razburkanem valu,

oči, polne bleščečih Videnj in slavnostnih zvókov - pa je le godba valov, odbijajočih se od stisnjenih bókov blodeče galéje na Oceanu brez meje ...

kolena krvavé na razvalu
Zgodovine,
Domovine,
Družine ...
v rokah molek, ki se tisoč smrti oklepa,
v ušesih slavnostne maše godbo,
v srcu svojo strašno obsodbo,
v duši peroti Angelov
za na pot - kot Tobija - v svet Tujine ...
za pot - kot Jakob po borbi - domov ...

O zadnja mašnikova kretnja - čudežno lepa:

svetlá kot v glorii bučanj iz Sanj ...
tiha kot iz globočine najsvetejših Molčanj,
kot da prihaja iz kostnice pobitih iz groba:
od nje gre Blaženih svetloba,
Nasmeh Srečnih, ki Bogu na prsih snivajo -
ne toži - zapoje ... kot plamen
ki slehernega srcé prebuja
in v pesem spreminja plače:

Requiescant in Pace!
Naj v Miru počivajo!
Amen!
Aleluja!

In kot da ni pel črne maše
za pobite znance,
temveč za nas, v to barko zgetene izgnance,
dviga roko pod sam krov -
za njo gredo žejne ustnice naše,
da nam natoči iz zadnje čaše
božji blagoslov:
Benedicat Vos - Blagoslovi vas
BOG OČE, BOG SIN, BOG SVETI DUH!
da vas pot okrog svetóv,
čez proge Oceana,
čez polja tuja
in njih kamen
pripelje domov
v rodno vas
v krog dobrih sosedov,
kjer vas na mizi dedov
čakata, z ljubeznijo podana
sol
in domači kruh!

Amen!
Aleluja!

ITE MISSA EST! - MAŠA JE KONČANA.

BOGU HVALA! - DEO GRATIAS!

KOLEDAR

22. decembra

Božični koncert zbora Ex Corde

24. decembra

Slovenska polnočnica v Cerkvi Marije Pomagaj

27. decembra

Srečanje z dr. Ivanom Štuhecem v Slomškovem domu

31. decembra

Silvestrovanje

1. januarja

Novo leto

3. januarja

Odhod Slovenske šolske kolonije v Hanželičev dom, Córdoba

11. januarja

Vrnitev Slovenske otoške kolonije

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pogovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

KONEC

Ta številka Svobodne Slovenije je posvečena skoraj ekskluzivno poročilom zaključkov slovenskih šol. Pred počitnicami učence na zaključni slovesnosti nagovori ravnatelj/ica šole, potem pa sledi podelitev spričeval.

V nekaterih državah na to slovesnost povabijo uspešne posameznike, da mladim v kratkem nagovoru predstavijo kakšno življenjsko modrost ali osebno izkušnjo.

Tako je bil povabljen na univerzo Stanford Steve Jobs, soustanovitelj in predsednik podjetja Apple Inc., pionir revolucije osebnih računalnikov, vsekakor zelo uspešen in karizmatičen podjetnik.

V nagovoru je učencem dejal: “Ko sem imel 17 let, sem prebral citat, ki je šel nekako takole: “Živi vsak dan, kot da bi bil tvoj zadnji dan življenja”. Ta misel me je močno zaznamovala, in od takrat naprej, že 33 let, se vsako jutro pogledam v ogledalo in se vprašam:

»Če bi bil danes zadnji dan mojega življenja, ali bi želel početi to, kar nameravam danes početi?« In kadar je odgovor »ne« preveč dni zapored, vem, da moram nekaj spremeniti.

Vaš čas je omejen, zato ga ne zapravljajte z življenjem, ki ni vaše. Ne bodite ujeti v dogme – kar pomeni živeti z rezultati razmišljanja drugih ljudi. Ne dovolite, da hrup mnenj drugih preglaši vaš notranji glas. In, kar je najpomembnejše, imejte pogum, da sledite svojemu srcu in intuiciji. Ti nekako že vesta, kaj si resnično želite postati. Vse drugo je postranskega pomena.”

Tudi mnogi pogovori nam govorijo o koncu:

• **Kakršen začetek, takšen konec.**

(slovenski pogovor)

• **Bedaki delajo na koncu to, kar delajo pametni na začetku.**

(angleški pogovor)

• **Konec dober, vse dobro.**

(slovenski pogovor)

• **Na koncu prepira je kesanje.**

(armenski pogovor)

• **Na koncu bič počí.**

(slovenski pogovor)

• **Kdor se na začetku smeji, temu se na koncu smeji.**

(vietnamski pogovor)

• **Vsake zgodbe je enkrat konec.**

(slovenski pogovor)

• **Kupljene ljubezni je hitro konec.**

(nemški pogovor)

• **Vsak konec je nov začetek.**

(slovenski pogovor)

• **Nobena pot ni brez konca.**

(latinski pogovor)

• **Vsega lepega je enkrat konec.**

(slovenski pogovor)

• **Na koncu se vse lisice znajdejo pri krznarju.**

(italijanski pogovor)

• **Vse ima en konec, samo klobasa ima dva.**

(slovenski pogovor)

Izbral: Jože Jan

SLOVENSKA POLNOČNICA

24. decembra ob 20.00 v cerkvi Marije Pomagaj

Molili bomo za vse žive in rajne Slovence v Argentini. Vsi lepo vabljeni!

Adventna duhovna obnova

Nedelja, 22. december 2024:

08.30 zbiranje
11.30 sv. maša

Vodil bo **prof. dr. Ivan Štuhec**, duhovnik, direktor zavoda Antona Martina Slomška, profesor moralne teologije in pisec.

Toplo vabljeni vsi, mladi in starejši!
Priložnost za sv. spoved.

Cerkve Marije Pomagaj,
Ramón Falcón 4158 | CABA

Vabimo vas na

Božični koncert

Z nastopi:

Zbora Ex- Corde + Diego Pérez
Mladine Slomškovega doma + Viki Kastelic
Učencev Slomškove šole + Jana Kastelic

V nedeljo + 22. decembra 2024 + ob 20. uri

V cerkvi Nuestra Señora del Carmen
Alvarez Jonte 77, Ramos Mejía

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

POGOVORNI VEČER Z DR. IVANOM ŠTUHECEM

Vabimo vas na zanimiv pogovor na temo “Kristjan in družba”, ki ga bo vodil gost iz Slovenije, teolog dr. Ivan Štuhec, v petek, 27. decembra, ob 20.00 v Slomškovem domu.

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOvence V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Objavljen je

XXIII. Nagradni natečaj

za diplomska, magistrska in doktorska dela s področij:

A: Slovenci v zamejstvu in
B: Slovenci v izseljenstvu.

Več na slovinci.si

ROK za prijavo: 7. februar 2025

NAGRADNI NATEČAJ

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOvence V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

SLAR
CÁMARA DE COMERCIO
ESLOVENO ARGENTINA

BAJDA s.r.l.

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini

Ustanovitelj Miloš Stare

Lastnik društvo Zedinjena Slovenija

Predsednik Jure Komar

Urednika:

Mariana Poznič, Jože Jan

Oblikovanje:

Leila Erjavec, Sofia Komar

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LI BRE

Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina

email svobodna.ba@gmail.comwww.svobodnaslovenija.com.ar

Božič je čas novega upanja,
odpirajo se nove poti, ki vodijo k sreči.
Veselimo se, Rešenik spet prihaja med nas!

Društvo Zedinjena Slovenija ter uredniki
in sodelavci glasila Svobodna Slovenija
vam želimo blagoslovljene in doživete božične
praznike ter uspešno in mirno leto 2025!

SVOBODNA SLOVENIJA

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

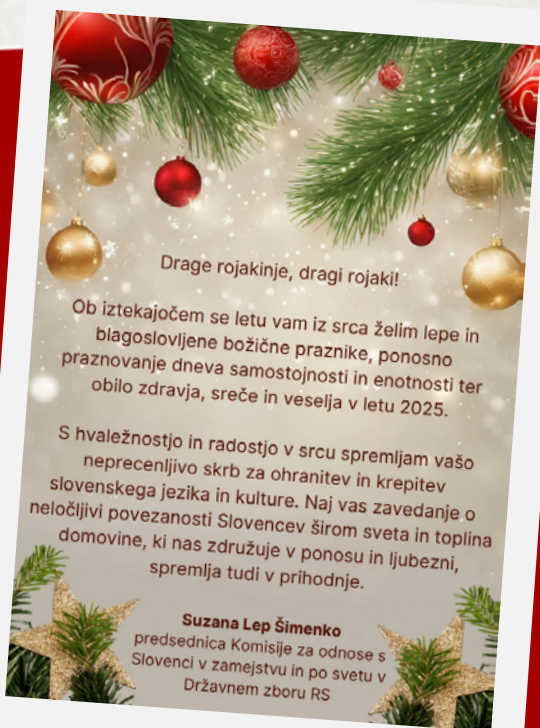
vsem rojakom in rojakinjam!

Naj december prinese spokojne trenutke v krogu
najbližjih, novo leto pa izpolnitev vseh iskrenih in
lepih želja.

V novem letu želimo veliko sreče, zdravja in
prijetnih trenutkov. Veselimo se projektov, ki jih
bomo skupaj zastavljali in uresničevali ter tako
nadalje uspešno gradili mostove med
Slovenijo in Argentino.

REPUBLIKA SLOVENIJA
VELEPOSLANŠTVO BUENOS AIRES

REPUBLICA DE ESLOVENIA
EMBAXADA BUENOS AIRES

Drage rojakinje, dragi rojaki!

Ob iztekajočem se letu vam iz srca želim lepe in
blagoslovljene božične praznike, ponosno
praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti ter
obilo zdravja, sreče in veselja v letu 2025.

S hvaležnostjo in radostjo v srcu spremljam vašo
neprecenljivo skrb za ohranitev in krepitev
slovenskega jezika in kulture. Naj vas zavedanje o
neločljivi povezanosti Slovencev širom sveta in toplina
domovine, ki nas združuje v ponosu in ljubezni,
spremlja tudi v prihodnje.

Suzana Lep Šimenko
predsednica Komisije za odnose s
Slovinci v zamejstvu in po svetu v
Državnem zboru RS

»Glej, devica bo spočela in rodila
sina in imenovali ga bodo Emanuel,
kar v prevodu pomeni Bog z nami.«
Mt 1,23

Vesele in doživete božične praznike ter srečno in
blagoslovljeno novo leto 2025 vam iskreno želi

Odbor in člani Našega doma San Justo

ČUJ IZ VIŠAV VESELI GLAS,
KI Z UPANJEM NAVDAJA NAS.
IZGINI TEMNI MRAC NOČI.
NA NEBU JEZUS SE BLEŠČI.

OJ ZDRAM! TUŽNO SE SRCE,
POGLED POVZDIGNI OD ZEMLJE.
GLEJ, NOVE ZVEZDE BLAGA MOČ
RAZGNALA BO NESREČNO NOČ.

Blagoslovljene božične praznike in obilo Božjega blagoslova
v novem letu vam želi odbor Društva Slovenska vas.

Duša raduj se božične noči,
k jasicam pojdi, kjer Dete leži!
Z angeli srečna mu hvalnice poj,
moli z Marijo ga srečna nočoj!

Blagoslovljene božične praznike
in srečno leto 2025 Vam želijo,
odbor in člani Doma San Martin!

Vesel in obilno
blagoslovljen Božič!

Vam želi odbor
Slomškovega doma

Misijonska družba - Lazaristi v Rimu
December 2024

»V Betlehem tecite,
Dete tam rojeno je,
Božji sin in Sin Device
v skromne je povit plenice,
pojdite pozdravit ga!»

Društvo Slovenska Pristava želi
vsem prijateljem in znancem,
naj Novorojeno Dete prinese
mir, veselje in radost.
Srečen božič in Blagoslovljeno
novo leto 2025!

»Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem,
ki so Bogu po volji!«

(Lk 2,14)

Slovenski dom v Carapachayu želi vsem članom, prijateljem in
rojakom po svetu blagoslovljene božične praznike ter srečno, mirno
in uspešno novo leto 2025!

Blagoslovljene božične praznike
in milosti polno novo leto žele vsem
rojakom v Argentini

DUŠNOPASTIRSKA PISARNA
DUHOVNO ŽIVLJENJE IN OZNAČILO
ODBOR ZA SLOVENSKO HIŠO

Vesele božične praznike
in srečno novo leto 2025
vam želi

**DRUŠTVO SLOVENCEV
V MENDOZI**

**"Dete božje v jaslích leži,
naši zemlji radost deli,
rojen je Rešenik!"**

Blagoslovljen Božič in vse dobro
v novem letu 2024
želi dijakom, družinam in pri-
jateljem

SSTRMB

*"Slava Bogu na višavah
in na zemlji mir ljudem,
ki so Bogu po volji."*

Vesele božične praznike
in obilo uspehov v novem letu.
Zveza Slovenskih Mater in Žena
December 2024

Melba Tomazin
ZSMZ Zveza odbor
PREDSIEDNICA

Melba Prijatelj
ZSMZ Zveza odbor
IZV. PREDSEDNICA

Polona Malek
ZSMZ San Martin

Nežal Lovšin Ivčič
ZSMZ San Justo

Marija Dolinšek Conde
ZSMZ Pristava

Vesel Božič in srečno
ter uspešno leto 2025:
obilo zdravja, miru in
zadovoljstva vam želimo iz srca...

Naj te praznike Božje dete,
s svojo neskončno ljubeznijo in dobroti
osvetli vaša življenja in vaše projekte
ter vas napolni z veseljem in blagoslovom.

Vesel božič
in srečno novo leto!

SL:AR

SLOVENSKO ARGENTINSKA
TRGOVSKA ZBORNICA
www.sloar.com.ar

Božična skrivnost
naj nam vlije upanja
in nam da moči
za življenje!

Vsem slovenskim rojakom,
vesel Božič in srečno novo leto!

Blagoslovljene
božične praznike in
srečno novo leto 2025
vam želi...

Božična radost je moč,
ki more spremeniti svet.
Veliko blagoslova v novem letu 2025
vam iskreno želimo

oblak®

www.oblak.com.ar

Vsem rojakom obilo božičnega
veselja in Marijinega varstva
v novem letu želi

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.
INDUSTRIJSKO METALURGIČNO PODJETJE
IN MONTIRANJE STROJEV

Diagonal 160 Nº 5776
Villa Loma Hermosa (1657)
Buenos Aires, Argentina
Tel / Fax: 54 (11) 4769-0581 / 1653
antonio@podrzaj.com.ar
www.podrzaj.com.ar

Blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 2025
želi vsem rojakom

BAJDA s.r.l.

www.bajda.com.ar

Želimo vam, da Bog napolni z zdravjem in srečo
v srca vsakega izmed vas in vaših družin.

Naj bo upanje vaše vodilo v prihodnjem letu.
Vesel Božič in srečno novo leto 2025.

SELAN
asesores
de seguros

www.gruposelan.com